

A kormány tervet dolgoz ki a munkanélküliség megszüntetésére

Csongrád- és Békésmegye vezetői Nagy Ferenc miniszterelnöknél

Mára csütörtöki minisztertanács foglalkozik a munkanélküliség enyhítésével

(Budapest, április 23.) Szerdán délelőtt Csongrád és Békés vármegye főispánjai és alispánjai, továbbá Hódmezővásárhely vezetői küldöttségileg jelent meg Nagy Ferenc miniszterelnöknél. Hódmezővásárhely polgármestere ismertette a küldöttség kívánságait. Rámutatott arra, hogy igen sok munkanélküli kubikos és építőmunkás van a megyékben és Hódmezővásárhelyen és a nagyszámu munkanélküli most még nem tud ke-

reszethez jutni a mezőgazdasági munkálatoknál.

Nagy Ferenc miniszterelnök nagy megértéssel fogadta a küldöttség előterjesztését. Hangsúlyozta, hogy általában a munkanélküliség enyhítése érdekében a kormány minden lehetőséget elkövet és részben már megtett és most a konkrét kéréssel kapcsolatban is

kidolgozzák azt a szükséges tervet, amely a stabilizáció figyelembevételével a legmés-

szelbemenően biztosítani tudja a két vármegye és Hódmezővásárhely munkanélkülieinek a foglalkoztatását.

Sürgősnek tartja ezt a kérdést Nagy Ferenc miniszterelnök és már a csütörtöki minisztertanács is foglalkozik a munkanélküliség enyhítésének kérdésével, konkrét kívánságokkal és remélhetőleg meg fogja látni azokat az intézkedéseket, amelyek a munkanélküliség enyhítését vonják maguk után.

Rézgálicmonopólium

Írta: dr. Antal Pál.

A felszabadulás után a földreform során minduntalan merültek fel panaszok, főleg a szőlősgazdák részéről, hogy aránytalanul magas a rézgálic ára. Abban az időben még cserevilágot élünk a pengőinfláció miatt és bizony előfordult, hogy 1 kg. rézgálicért 5-8 liter bort is elkért a kereskedő.

Igaz, hogy akkor a gyártás még nem indult meg, úgyhogy a rézgálic eladás legnagyobb részét meglévő készletek piacrahozásából állt, kisértése pedig romániai, többnyire csempészbehozatalból, de akkor is érthetetlen volt ennek a közszükségleti növényvédekező szernek megfizethetetlen ára.

Az ujjaépítés során a forintstabilitáció óta lényegesen megváltozott ez a helyzet, mert ma már a gyárak a békebeli árpárlásnak megfelelően cca 2 liter bor árértékű tudják forgalombahozni a rézgálicot. A jelenlegi rézgálic ára felette van a gyári árnak, mert minden kg. rézgálicot még külön 90 fillér, úgynevezett termelési járulék terhel. Ez azonban kormányzati intézkedés volt, mert ezzel a 90 fillér kg-kénti rézgálic termelési járulékkal a műtrágyaárakat lehetett lényegesen mérsékelni.

Háború előtt, békében, általában 50 kg. buza ára felett meg 1 mázsa műtrágyának (szuperfoszfát) jelenleg pedig csak a gyári előállítási ár négy-szereséért, tehát cca. 2 mázsa buzáért lehet kapni 1 mázsa műtrágyát (szuperfoszfátot).

A modern szántóföldi termelés feltétlenül megkívánja a minél kiterjedtebb és alaposabb műtrágyázást, ennek azonban előfeltétele, hogy a műtrágya ára beletérjen a mezőgazdasági termény árába. A jelenlegi helyzetben a műtrágya termelési költségeket és így a műtrágya árát csökkenteni nem lehet, mert műtrágya nyersanyag tekintetében behozatalra szorulunk, éppen ezért volt szükséges, hogy egy másik, mezőgazdaságban általánosan elterjedt tömegcikket terheljünk meg olyan összeggel, amivel a műtrágya árát lényegesen mérsékelni lehet.

Bár jelenleg a műtrágya árával a békebeli nivót nem értük el, ezért volt szükséges, hogy a rézgálicot még szorosabb állami ellenőrzés alá vegyük.

Utóbb a Gazdasági Főtanács foglalkozott a rézgálic monopóliummal és elvben hozzájárult ahhoz, hogy a rézgálic épp olyan állami monopólium legyen, mint pl. a szesz. A rézgálic monopóliumot többoldaltól lehet vizsgálat tárgyává tenni. Nézzük meg ezt a kérdést közelebbről.

Mindenekelőtt tisztázni kell azt, hogy nincs szó arról, hogy a rézgálicgyártó gyárakat és üzemeket államosítsák, csupán a rézgálic forgalombahozatalát kölik külön engedélyhez. Ez annyit jelent, hogy a rézgálic előállításával foglalkozó érdekségek ilyen külön engedély alapján továbbra is gyárthatnak és minden valószínűség szerint gyártanak is rézgálicot, azonban forgalombahozatalát már az állam végzi, tehát a gyár a továbbiakban a rézgálic gyártását a rézgálic monopólium keretében bér munka fejében látja el, a rézgálicgyártásból származó igen tekintélyes nyereség pedig az államkincstárt fogja illetni.

Feltevődik itt a kérdés, hogy valóban olyan nagy haszonnal járt-e a rézgálicgyártás. Az országnak évente ezer vagon rézgálicra van szüksége, az ehhez szükséges réznyersanyag, cca. 270 vagon, amelynek értéke a jelenlegi rézárak mellett 13.5 millió forint.

A rézgálicgyártáshoz szükséges mellékanyagok, pl. kénsav, stb., valamint a gyári rezszi és 12 százalékos haszon, továbbá munkabér, kitesz 6.5 millió forintot, a kettő együtt kerekén 20 millió forint, tehát ezer vagon réz-

gálic legyártása ah gyár, 20 millió forintot jelent. Ezzel szemben ezer vagon rézgálicnak eladási ára, ha a rézgálic kg-ként 3 forintban állapítatik meg, 30 millió forint. Lényegileg tehát kerekén 10 millió forint különbséget mutatkozik a rézgálic gyári és eladási ára között, ami eddig természetesen a gyárakat, illetve a nagytőkéket gazdagította.

Ezek szerint tehát feltétlenül várható, hogy a jövőben a rézgálic ára olcsóbb lesz, ezáltal a parasztságot és főleg az újbirtokosokat lehet majd rézgáliccal ellátni, emellett a rézgálic monopólium az államnak is tekintélyes bevételt fog biztosítani, amelyvel az állami kiadásokat lehet majd csökkenteni, ez azután végső fokon kihat az adóra is, mert amennyiben az államháztartás egyensúlya biztosítva lesz, feltétlenül csökkenni fognak az adóterhek is.

Meg kell még azt is említeni, hogy a rézgálicmonopóliumot indokoltá teszi még az is, hogy a rézgálicgyártás minden fázisa legnagyobb részét állami üzemekben történik, csupán az a folyamat, amikor a réz kénssavval vegyítik, történt olyan üzemekben, amelyek eddig magánkézben voltak. Tehát indokolatlan egy olyan termelési ágat a népi demokráciában magánkéz szabad spekulációjára bízni, amelyhez minden lényeges nyersanyagot az állami üzem adott.

Május 1-én már nem lesz koronás cimera a középületeken

A főispán elrendelte a régi cimera haladéktalan eltávolítását

(Szeged, április 22.) Megírtuk, hogy a szegedi dohánygyár munkássága legutóbbi szakszervezeti ülésén határozatot hozott és ebben a koronás cimerek eltávolítását követelték a közintézmények falairól. A szegedi szakszervezeti bizottság nyomban beadvánnyal fordult a főispánhoz, intézkedjék, hogy május elsején, a dolgozók

nagy ünnepén már ne legyen a városban egyetlen koronás cimere sem. A főispán ennek alapján átiratban fordult valamennyi szegedi közintézményhez, hatósághoz, hogy távolítsák el körbelyegzőjükből, vagy hivatali székházukról, helyiségükről a koronás cimert és csak a köztársasági magyar cimert használják.

Megbonthatatlan munkásegységet!

A Szegedi Állami Nemzeti Színház heti műsora:

Csütörtök, április 24., este 7 órakor: **Parasztbecsület — Coppélia.**
Munkáselemlés I.

SZEGED közkedve SZÓRAKOZÓ HELYE. RAFFAY étterem és kávéház

DIZÓZÖK Társas összejövetelekre külön termék **CITYJAZZ**

Színpadavató ünnepély lesz a kendergyárban

(Szeged, április 23.) A Szegedi Kenderfonógyár Rt. átépítette és modernizálta kulturtermét. A kis házi színpad egészen korszerű és teljes színpadi hatásokat lehet elérni. Szombaton, április 26-án délután 4 órakor bensőséges színpadavató ünnepélyt tart az üzem.

A színpadavató ünnepély műsora a következő: Himnusz, előadja a gyár fuvós zenekara, vezényel Tóth András. Megnyitóbeszéd, elmondja dr. Tömörkény László vezérigazgató. Agócsi-Endrődi: Jelige, előadja a gyári dalárda, vezényel dr. Endrődi Ferenc. Agócsi elvtárs, a népszerű és lelkes ifjújáró új oldalról mutatkozik be ez alkalommal, mint dalszöveg író. Scheu Jenő: Munka dala, előadja a gyári dalárda. József Attila: Mama, szavalja dr. Prónai Gáborné. Darvas József: Szakadék, című drámájából két jelenet. Előadják: Kovács Emil, Nagygyörgy Mária, Szóts Sándor, Waltner Mihály, Bordács Elemér, Méray Tibor: A föld, szavalja: Járóly Jenőné. Petőfi: Szabadsághoz, szavalja: Nagygyörgy Mária. Agócsi Béla két Schumann-dalt énekel dr. Endrődi Ferenc zongorakísérettel. Bárdos Lajos magyar dalgyűjtemlést a gyári dalárda adja elő dr. Endrődi vezényletével. Csokonai Vitéz Mihály: Özvegy Karnyóné és a két színehurdiak. Előadják: Besskó Luiza, Virág László, Kovács Imre, Berényi József, Waltner Mihály, Medgyesi Panni, Bosnyákovich Dezső, Békési Margit, Bordács Eszter és Teschner Tibiké. Végül az Internacionálé. Az összekötő szöveget mondja: dr. Bedő Imre.

Tervezet

a fizetések szabadság újabb szabályozására

(Szeged, április 22.) Az iparügyi miniszter megküldötte a kereskedelmi és iparkamarához véleménynyilvánítás végett azt a rendelettervezetet, amely a fizetések szabadság tárgyában újabb rendezést kíván. A régi törvény a fizetések szabadság legrövidebb tartamát 6 napban határozta meg, amely időpontot most kormányrendelettel 12 napra fognak felemlíteni. A rendelettervezet a korábbi intézkedésekkel szemben nemcsak a szabadság időtartama, hanem az esetleges szolgálati idő megszakítások esetére is további előnyöket állapít meg a munkavállalók javára.

A tervezet szerint egyévi folytonos szolgálat után 12 munkanap fizetéses szabadság jár, amely minden további 2 szolgálati évvel egy-egy munkanappal emelkedik.

Ily módon a fizetéses szabadság legmagasabb kötelező tartama — 19 szolgálati év után — 21 munkanap. Lehetővé kívánja tenni a rendelet azt is, hogy az üzemi bizottság meghallgatása után a miniszter közérdekből megengedhesse egyes munkahelyeken a fizetéses szabadság megváltását.

A kamara a tervezetet érdekeltiségeivel részletesen ismertetni fogja és a kialakult álláspont alapján adja meg a miniszter részére javaslatát.

Az Ipari Vásár
telefonszáma **848**

Vasárnap filmelőadás a Széchenyi Moziban.
délelőtti 11 órakor

Jegyek kaphatók a Szent István és Szikra könyvkereskedésekben, a Délmagyarország kiadóhivatalában és a Széchenyi Mozi pénztáránál.

A teljes bevételt fogadalmi templomunk tornyának kijavítására fordítjuk!